

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ

Ἡ προχρῆσινή παράσταση τοῦ Οἰδίποδα δὲν εἶταν μόνο προσπάθεια, εἶταν ἀπόλυτη καλλιτεχνική ἐπιτυχία. Διὰ ἐπιτυχία πού δὲν ὀφείλεται μόνο στοῦ παίξιμο τῶν ἠθοποιῶν ἀλλὰ καὶ στοῦ «ἀνέθεσμαι», αἰσθητικὸ στοῦ συνόλου καὶ σὲ κάθε λεπτομέρεια. Τὸ «Ἑλληνικὸ Θέατρο» στὴν πρώτη του ἐμφάνιση ἐπραματοποιήσε ὅ,τι ποτὲ ἀκόμα δὲν εἶχε κἀν σκεφθεῖ κανένα ἄλλο ἀθηναϊκὸ θέατρο. Ὁ Οἰδίποδας Ἰούρανος μ' ὅλη τὴν ὑπέροχη δραματικὴ του πνοή, μ' ὅλη τὴ σχεδὸν ἀνυπέροβλητὴ του τραγικὴ εἰρωνεία, δὲ μπορεῖ πιά νὰ συγκινήσει. Ἴσως γιὰτὶ καθένας γνωρίζει πάρα πολὺ τὰ δεινοπαθήματα τοῦ Οἰδίποδα, ἴσως γιὰτὶ εἶναι πάρα πολὺ ξένα στὴ δική μας ζωὴ. Πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται τὸ παρουσιασμὸς του, πρέπει νὰ ἀρέσει σὰν ἀρχαῖο ἀνάγλυφο, σὰν πλαστικὴ μουσικὴ. Ὁ κ. Πολίτης βαθιὰ μελέτησε τὴ νεώτερη τέχνη τῆς σκηνοθεσίας καὶ ἰδιαίτερα τὴ γερμανικὴ πού ἐπιζητεῖ τὸν αἰσθητικὸ ρεαλισμὸ, μιὰ ἁρμονικὴ λιτότητα. Κατόρθωσε νὰ παρουσιάσει τὸν Οἰδίποδα Ἰούρανο πρωτότυπα καὶ ὡραῖα, νὰ παρουσιάσει μιὰ παράσταση ὄχι μόνον ἐξαιρετικὴ γιὰ τὸ ἀθηναϊκὸ θέατρο ἀλλὰ καὶ ἀντάξια κάθε ξένου.

Διασκεύασε τὴ σκηνὴ ὅμοια μὲ τὴν ἀρχαία. Οἱ χρωματισμοὶ ἀπλοὶ καὶ θαμποί, ὅλοι ἦσαν σύμφωνα διαλεγμένοι, κάθε κίνηση μελετημένη καὶ ρυθμικὴ. Ἐταν ἀριστουργηματικὴ ἡ εἰκόνα τῆς εἰσόδου τοῦ λαοῦ, ἀριστουργηματικὴ καὶ ἡ στάση τῶν κοριτσιῶν πού κλαῖνε πεσμένες στοὺς Βωμούς, ἀκουμπισμένες στοὺς τοίχους τοῦ παλατιοῦ, ὅταν μαθαίνουν τὴ φρίκη πού συντελέσθηκε. Τὰ χορικά ἀπαγγελμένα ἀπ' ὅλο τὸ χορὸ μαζί, ἀ δὲν ἀκούονταν πολὺ καθαρά, ἔδιναν ὅμως ἐντατικὴ τὴν ἐντύπωση τοῦ μεγαλείου, τοῦ ὑπερκόσμου, τῆς ψυχῆς πού βλέπει καὶ σκέπτεται, πού συμβόλιζε ὁ χορὸς γιὰ τοὺς ἀρχαίους.

Ὁ κ. Βεάκης ἔπαιξε τὸν Οἰδίποδα πολὺ νεωτεριστικά. Ὁχι μὲ ἀρκετὴ ὑπεράνθρωπη καὶ ἄγρια δύναμη, ὄχι συγκλονιστικά. Τὸν ἔδειξε σὰν ἕναν ἀνώτερο σύγχρονο ἄνθρωπο, καὶ ἴσως νὰ μὴν πρέπει μιὰ πού ὁ χαρακτήρας καὶ τὰ δυστυχήματα τοῦ Οἰδίποδα δὲν εἶναι καθόλου σύγχρονα. Σύμφωνα ὅμως μὲ τὴ δική του ἀντίληψη ἔπαιξε τέλεια, ὅπως πάντοτε. Ὁ κ. Γαβριηλίδης, Ἐξάγγελος, πολὺ ὡραῖος, κλασικὰ ὡραῖος, σκόρπισε ρίγη μὲ τὴν τραγικὴ του ἀφήγηση. Ὁ κ. Μουστάκας, Τειρεσίας, καὶ Σάββας, γεροδοσκός, ἐπικύρωσαν μὲ τὸ παίξιμό τους τὴ δυνατὴ ἐντύπωση τῆς ἐμφάνησός τους. Ἡ κ. Ἐφη Ἄγρα (Ἰοκάστη) καὶ ὁ κ. Κόκκος (Κρέοντας) ἦσαν τὰ μόνια ἄσχημα σημεῖα.

Ἡ μετάφραση πού καὶ αὐτὴ τὴ δημιουργήσε ὁ κ. Πολίτης μένοντας σύγχρονα ἐντελῶς πιστὸς στοῦ κείμενο, ἀντηχοῦσε σὰν τραγοῦδι καὶ πλαστικὰ ζωγράφιζε.

Τὸ «Ἑλληνικὸ Θέατρο» πρέπει νὰ ζήσει! Πρέπει νὰ μπορέσει νὰ δώσει πολλὰς τέτοιες ἐξαιρετικὰς καλλιτεχνικὰς ἡδονὰς. Ἀπὸ τὸ ἀθηναϊκὸ κοινὸ δὲ ζητᾶμε πιά νὰ ὑποστηρίξει μιὰ προσπάθεια, ἀλλὰ νὰ νιώσει μιὰ ὁμορφιά. Καὶ θὰ εἶταν ἀπελπιστικὸ γιὰ τὴ διανοητικότητά του ἀ δὲν ἔνωθε τὴν ὁμορφιά πού τοῦ

ἔδωσε καὶ τοῦ ὑπόσχεται τὸ «Ἑλληνικὸ Θέατρο», ἀ δὲν αἰσθάνονταν πὼς τὶς μεγαλειότερες, τὶς πιὸ ἀγνὲς καὶ τὶς πιὸ βέβαιες χαρὲς τῆς Ζωῆς τὶς χαρίζει ἡ Τέχνη.

ΑΛΚΗΣ ΘΥΛΟΣ